

สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
ตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
SITUATIONS, NEEDS AND GUIDELINES FOR DEVELOPING
SCHOOL QUALITY BASED ON SUB - DISTRICT SCHOOL
QUALITY STANDARD UNDER NAKHON PHANOM
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

¹ธรรดิญชัย อัครภรชุตินพันธ์, ²สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ และ ³จารุวรรณ เขียวน้ำชุม
¹Thon-athin Akkarapornchutipon, ²Sumalee Sriputtarin
and ³Jaruwan Kheawnamchum

มหาวิทยาลัยนครพนม, ประเทศไทย
Nakhon Phanom University, Thailand.

¹thanyaluksohot@gmail.com

Received: March 24, 2023; Revised: April 6, 2023; Accepted: April 20, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (2) ประเมินความต้องการจำเป็น (3) พัฒนาคูณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 360 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การประเมินความต้องการจำเป็น ด้านที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวมเรียงลำดับ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

จากมากไปหาน้อย คือ 1) ปัจจัยด้านชุมชน 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านผู้เรียน 4) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 5) ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มีจำนวน 5 ด้าน คือ 1) ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงซ่อมบำรุงระบบสาธารณูปโภคภายในโรงเรียน ส่งเสริมให้มีบุคลากรให้ได้รับการอบรมจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ สนับสนุนกิจกรรมการศึกษาของชุมชน และมีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรมีการจัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ บุคคลงบประมาณ บริหารทั่วไป และมีการบริหารที่มีความโปร่งใส ยุติธรรม 3) ปัจจัยด้านครูผู้สอน ครูควรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอโดยการศึกษาหาความรู้ เทคนิคการสอน สื่อใหม่ๆ ที่เข้ากับยุคปัจจุบัน ผ่านสื่อต่างๆ มีการส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลายและเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา ครูด้วยกัน ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และองค์กรต่างๆ 4) ปัจจัยด้านผู้เรียน ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะทางด้าน ภาษาและการสื่อสาร มีทักษะชีวิต ได้รับการศึกษาจนจบการศึกษา มีงานทำ สามารถประกอบอาชีพได้และปรับตัวอยู่กับสังคมอย่างมีความสุข 5) ปัจจัยด้านชุมชน ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเป็นวิทยากรผู้ให้ความรู้ ผลการประเมินแนวทางพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล พบว่า มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: สภาพปัจจุบัน, สภาพที่พึงประสงค์, การประเมินความต้องการจำเป็น, แนวทางพัฒนา, โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

Abstract

The purposes of this research were: (1) to study about the current and desirable situations for the educational quality development based on the quality standard of sub-district schools , (2) to study needs assessment, and (3) to develop the educational quality based on the quality standard of sub-district schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. 360 administrators and teachers have come by way of group Stratified Random Sampling with percentage. There were 4 instruments used in this research: (1) a five-rating scale questionnaire in current situations (2) a five rating scale questionnaire in desirable situations (3) a structured-interview form; and (4) a suitability and possibility assessment form guidelines for developing the educational. The results were as follows: (1)) the current and desirable situations for Developing School Quality Based on Sub-district School overall at a highest level, (2) Needs and Guidelines for Developing School Quality Based on Sub-district School overall at a highest level

from 1) community 2) teacher 3) learner 4) administrator and 5) infrastructure factor respectively, (3) 5 Guidelines for Developing School Quality Based on Sub-district School that were: 1) The infrastructure factor, should be improved and repaired to the public utilities system, good environment in the school and support all staffs to get more knowledge. 2) administrator factor, should design the Academic development plan, Human resources department, Budgeting and Planning department and General administration plan with fair and transparent, 3) teacher factor, should develop themselves to get more knowledge, teaching techniques and have a good relationship with other people, 4) learners factor, should get the language and communication skills development, can be getting jobs and live in society happily, and 5) community factor, the community should participate to provide a good environment for learning development and set the policy, goal and vision for schools that the assessment found that the propriety and possibility of overall at a highest level.

Keywords: Current Situations Desirable Situation Needs Development guidelines Quality Standard of Sub – district Schools

บทนำ

การจัดการศึกษาในประเทศไทย รัฐบาลต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐบาลต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา ตามวาระหนึ่งเพื่อพัฒนา ร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยส่งเสริม และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐบาลต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับและโดยรัฐมีหน้าที่เน้นกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าว มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักในความสำคัญของการปฏิบัติงานรองรับการพัฒนาการศึกษาตามแนวปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษที่สองดังกล่าว จึงกำหนดนโยบายให้โรงเรียน ซึ่งเป็นองค์กรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน การพัฒนาโรงเรียน ให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน จึงมีความสำคัญมีความจำเป็น การดำเนินการพัฒนา การศึกษาของประเทศไทย ที่ผ่านมามีประสบความสำเร็จในด้านการขยายโอกาสทางการศึกษา แต่คุณภาพของการจัดการศึกษามีแนวโน้มลดลง โดยมีโรงเรียนเฉพาะที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาทุกด้าน เท่านั้นที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเคียงมาตรฐานการศึกษาชาติได้ (นิพนธ์ แสงเนตร.2560: 179)

เนื่องจากโรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นชนบท ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงโอกาสในการเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ จากข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้กำหนดกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นทั้ง “การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเรียนรู้ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วม” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 13-23) ประกอบกับนโยบายของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่ส่งเสริมให้มีโครงการ “1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ” ซึ่งเป็นนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง โดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นต้นแบบโรงเรียนสามารถให้บริการการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการบริหาร การจัดการสถานศึกษาของเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งถือเป็นหลักประกันกับชุมชนว่าโรงเรียนคุณภาพเหล่านี้จะส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้รับความรู้ มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาในการพัฒนาคุณภาพ โดยในปีงบประมาณ 2562 จะเริ่มดำเนินการขับเคลื่อนในโรงเรียนประถมศึกษา ระดับตำบลก่อนและปีงบประมาณ 2563 พัฒนาไปสู่โรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับอำเภอ ตามลำดับ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการพัฒนาการศึกษาไทยในเชิงระบบอย่างแท้จริง” (สำนักงานศึกษาธิการภาค 2. 2562 : 13-23)

จากความสำคัญของโครงการดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะเป็นครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อยอดการจัดการศึกษาในสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน ให้อยู่ในระดับที่สูงยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1
3. เพื่อพัฒนาแนวทางพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษา สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยและดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จาก 249 โรงเรียน จำนวน 1,959 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 267 คน และครู จำนวน 1,692 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 360 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 65 คน ครูผู้สอน 295 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละและได้มาโดยวิธีการ สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 47)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า สร้างตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในระยะที่ 1 ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ที่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย รวมของแต่ละด้าน ตามผลการสังเคราะห์กรอบแนวคิด ในบทที่ 2 มาเป็นประเด็นสัมภาษณ์ผู้ให้ ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล และแบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Congruence : IC) หาค่าอำนาจจำแนกของ แบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item - total Correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Coefficient of Correlation)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของสภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านชุมชน

1.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านชุมชน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

การพัฒนาคุณภาพตามกรอบ 5 ด้าน ของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตาม มาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.71	0.29	มากที่สุด	4.90	0.21	มากที่สุด
2. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา	4.69	0.27	มากที่สุด	4.89	0.24	มากที่สุด
3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน	4.66	0.29	มากที่สุด	4.86	0.25	มากที่สุด
4. ปัจจัยด้านผู้เรียน	4.68	0.26	มากที่สุด	4.88	0.21	มากที่สุด
5. ปัจจัยด้านชุมชน	4.61	0.31	มากที่สุด	4.86	0.28	มากที่สุด
รวม	4.67	0.21	มากที่สุด	4.88	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสภาพปัจจุบันของสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปัจจัยด้านชุมชน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านชุมชน

ตารางที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสถานศึกษา ตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนมเขต 1

การพัฒนาคุณภาพตามกรอบ 5 ด้าน ของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.71	4.90	0.040	5
2. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา	4.69	4.89	0.042	4
3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน	4.66	4.86	0.042	2
4. ปัจจัยด้านผู้เรียน	4.68	4.88	0.042	3
5. ปัจจัยด้านชุมชน	4.61	4.86	0.054	1
รวม	4.67	4.88	0.045	-

จากตารางที่ 2 พบว่า การพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความ ต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified}) โดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.045 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีจำนวน 1 ข้อ ที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม ได้แก่ ด้านที่ 5 ปัจจัยด้านชุมชน มีค่าเท่ากับ 0.054

2. แนวทางพัฒนาการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน โรงเรียนควรมีการปรับปรุงซ่อมบำรุงระบบสาธารณูปโภค ภายในโรงเรียน โดยส่งเสริมให้บุคคลากรที่ได้รับการอบรมจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ อีกทั้งควรจัดให้มีโครงการสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาของชุมชน เพื่อสานสัมพันธ์ในชุมชน โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารเพื่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน และโรงเรียนควรสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน

2.2 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรมีการจัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ บุคคลลงประมาณ บริหารทั่วไป รวมถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาควรมีความรู้ในการบริหารงานด้านงบประมาณ โดยการแสวงหาแหล่งทุน เพื่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและผู้อำนวยการสถานศึกษาควรมีความรู้ในการบริหารงานทั่วไป เป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนาศักยภาพการร่วมมือกัน อีกทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาควรมีการบริหารที่มีความโปร่งใส ยุติธรรม อีกทั้ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ควรมีการบริหารงานเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ เพื่อสนับสนุนงานวิชาการทั้งของครูและนักเรียน

2.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ครูผู้สอนควรมีการส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีวิธีการสอนที่หลากหลาย โดยครูผู้สอนควรมีคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรมและครูผู้สอนควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา ครูด้วยกัน ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชนและองค์กรต่างๆ อีกทั้งครูผู้สอนควรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอโดยการศึกษาหาความรู้ เทคนิคการสอน สื่อใหม่ๆ ที่เข้ากับยุคปัจจุบัน ผ่านสื่อต่างๆ โดยผู้สอนควรมีความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู และครูผู้สอนควรปฏิบัติหน้าที่การสอนและมีพฤติกรรมที่ดีเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียน

2.4 ปัจจัยด้านผู้เรียน ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะทางด้าน ภาษาและการสื่อสาร (อย่างน้อย 4 ภาษา ไทย อังกฤษ จีน ญี่ปุ่น/เกาหลี/ฝรั่งเศส) อีกทั้ง ผู้เรียนควรได้รับการสอนให้มีความรักชีวิต เพื่อปรับตัวอยู่กับสังคมอย่างมีความสุข รวมถึงผู้เรียนควรได้รับการปลูกฝังเป็นพลเมืองดี เพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมรวมถึง ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมด้านร่างกายสมวัย ให้มีสุขภาพที่ดี เจริญเติบโตเหมาะสมตามวัยโดยผู้เรียนควรมีทักษะด้าน ICTและ ผู้เรียนควรมีภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อบ่มเพาะความคิดให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่

2.5 ปัจจัยด้านชุมชน ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ ชุมชนควรจัดกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้วิทยากรเป็นผู้ให้ความรู้ โดยชุมชนควรมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา มีบทบาทในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน อีกทั้ง ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อความเจริญงอกงามของสถานศึกษาและชุมชนควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมที่พัฒนาสถานศึกษา

อภิปรายผล

สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามสมมติฐาน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจุบันสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพตามนโยบายและมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพใกล้เคียงกันและใกล้เคียงกับโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ให้กระจายอยู่ในทุกอำเภอทั่วประเทศ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบายรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนดี

ประจำตำบล ซึ่งโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนดีประจำตำบล มีเจตนารมณ์ในการทำการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นจริงในทางปฏิบัติ สร้างโรงเรียนขั้นดี เป็นต้นแบบของบูรณาการการปฏิรูปการศึกษา ส่งเสริมเด็กที่ขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาในระดับโรงเรียนที่ได้มาตรฐานใกล้บ้าน ระดมสรรพกำลังและทรัพยากรร่วมกันจัดการศึกษา โดยมีปณิธาน วิสัยทัศน์พันธกิจ และกลยุทธ์เป็นตัวกำหนดให้สถานศึกษาปฏิบัติ สอดคล้องกับ นิพนธ์ แสงเนตร (2560 : 12) 1) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวง ศึกษาธิการ ในภาพรวม พบว่ามีสภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านผลผลิต รองลงมา คือด้านปัจจัยนำเข้า และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านกระบวนการ 2. ผลการพัฒนาารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของรูปแบบการบริหาร โรงเรียนดีศรีตำบลต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวมมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด สอดคล้องกับ จตุพร ทั้งทอง (2556 : 4-6) ได้ทำการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบล รุ่นที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า เมื่อพิจารณาค่าความถี่และค่าร้อยละของสภาพการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบลนั้น 1) ด้านการพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด 2) ด้านการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน มีมากที่สุด 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณสมบัติในการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลโดย มีวุฒิทางการบริหารและผ่านการฝึกอบรมสัมมนาทางการบริหารและมีการจัดครูสอนได้ตรงตามวิชาเอก 4) ด้านการจัดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและทรัพยากรทางการศึกษานั้น มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนในฝันและสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น ในรายวิชาที่ขาดแคลนครู 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมโดยร่วมแสดงความคิดเห็น ตีชม ให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 6) ด้านการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่ต้องการคุณภาพซึ่งรวมถึงคุณภาพการศึกษาด้วย ดังนั้นการดำเนินการต่างๆของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคต้องเน้นให้เกิดระบบคุณภาพ ซึ่งการบริหารโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลให้สำเร็จนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนจะต้องมีความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการอย่างจริงจัง สอดคล้องกับ เกสสิณี ชิวปรีชา และชญาพิมพ์ อูสาโท (2556: 127) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม สำหรับโรงเรียนดีประจำตำบล เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนดีประจำตำบล 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนดีประจำตำบล ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ชื่อรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนดีประจำตำบล คือรูปแบบการบริหาร

แบบมีส่วนร่วมโดยครูและชุมชนเป็นหลัก ส่วนที่ 2 หลักการ แนวคิดและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 3 องค์ ประกอบของการบริหาร ประกอบด้วย การบริหาร ได้แก่ การวางแผน การนำ แผน ไปสู่การปฏิบัติ และการประเมินผลโดยครูและชุมชนเป็นหลัก ส่วนที่ 4 การนำรูปแบบการบริหาร แบบมีส่วนร่วมไปใช้และเงื่อนไขของความสำเร้จ

3. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐาน โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ ปัจจัยด้านชุมชน ทั้งนี้ เนื่องมาจากความสำเร็จอันเกิดจากความร่วมมือของชุมชน ครอบครัวและนักเรียน จะกลายเป็น แรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาและขับเคลื่อนความร่วมมือให้เกิดผลในระยะยาวอย่างแท้จริง มาก ยิ่งขึ้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตระหนักในความสำคัญและเป้าหมายของความร่วมมือภายใต้บริบททาง สังคมและเศรษฐกิจของตน ทั้งมีความเข้าใจในความต้องการของครอบครัว ชุมชนและโรงเรียนนำ ข้อมูลที่ได้มาประกอบเข้าด้วยกันผ่านการสื่อสาร การพูดคุยทำความเข้าใจซึ่งกันและกันโดยสิ่ง สำคัญคือจะต้องกำหนดเป้าหมายที่ผู้มีส่วนร่วมนั้นมีส่วนร่วมและเป้าหมายสอดคล้องกับบริบทและ จุดแข็งซึ่งแต่ละชุมชนมีอยู่เป็นทุนเดิมพื้นฐาน ซึ่งควรบูรณาการการทำงานควบคู่ไปพร้อมๆ กับ บทบาทของโรงเรียนต่อการพัฒนานักเรียนอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ สอดคล้องกับ สุชาติ เอกปัชชา (2557: 98) ได้ทำการวิจัย ประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนดีประจำตำบล ใน ประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาทุกตัว มีประสิทธิผลอยู่ใน ระดับสูงถึงสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) องค์ประกอบเกือบทุกตัวของ แต่ละ ปัจจัยตามแบบจำลองสมการโครงสร้างการบริหารจัดการโรงเรียนดีประจำตำบลในประเทศไทย เป็นองค์ประกอบสำคัญเชิงยืนยัน ยกเว้นองค์ประกอบของปัจจัย ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนใน มิติด้านนักเรียน และ มิติด้านครูและบุคลากร ไม่เป็นองค์ประกอบสำคัญ เชิงยืนยัน และ 3) แบบจำลองสมการโครงสร้างเป็นไปตามข้อตกลงทางสถิติ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แบบจำลองที่ พัฒนาขึ้นมามีความเหมาะสมและมี ความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับ ศิริรา รักษาสระ (2558 : 129) ได้ทำการวิจัย สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านพบว่า ด้านนักเรียน อยู่ใน ระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงาน จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาการดำเนินงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 4) ผล การเปรียบเทียบปัญหา จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครู ผู้รับผิดชอบโครงการ ตามขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *การจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ อาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กฤษฎา สารการ. (2555). *รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการโรงเรียนดีประจำตำบลกรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เกสณี ชิวปรีชาและชญานิษฐ์ อูสาโท. (2556). *การพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนดีประจำตำบล*. วารสารวิชาการ, 41(3), 147-159.
- ขำ แสงจันทร์. (2561). *ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยและการพัฒนารูปแบบสถานศึกษาโดยเสริมพลังอำนาจชุมชนเพื่อสร้างอาชีพในโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล*. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิต บัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- จตุพร ทั้งทอง. (2556). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีศรีตำบล*. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐานิตย์ เนคนุรักษ์. (2560). *การดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.
- ธิดิพันธุ์ อวนศรี. (2560). *การดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิพนธ์ แสงเนตร. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนดีศรีตำบล ต้นแบบกระทรวงศึกษาธิการ*. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 11(2 พฤษภาคม-สิงหาคม).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560 : 121). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรมพร ทิพย์พรหม. (2563). *ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- รวีวัตร วิริยะพันธ์. (2560). *สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน จังหวัดอุบลราชธานี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศุภมาศ อุตลาต. (2561). *บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบลตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ศิริรา รักษาสระ. (2558). *สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร*.
บัณฑิตวิทยาลัย :: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุชาติ เอกปัชชา. (2557). *ประสิทธิผลการบริหารจัดการโรงเรียนดีประจำตำบลในประเทศไทย*.
วารสารสมาคมนักวิจัย, ปีที่19 ฉบับที่1, 47- 58.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2562). *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร*. วันจันทร์ ที่ 29 ธันวาคม 2551.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 2 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *โครงการการศึกษาดำเนินโครงการโรงเรียนคุณภาพดีประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ)*.
กลุ่มพัฒนาการศึกษา.
- Komalasari, K., Arafat, Y., & Mulyadi, M. (2020). *Principal's Management Competencies in Improving the Quality of Education*. Journal of Social Work and Science Education, 1(2), 181-193. <https://doi.org/10.52690/jswse.v1i2, 47>.
- Ntinda Kayi, & others. (2015). *“Teacher-Reported Quality of Schooling Indicators in Botswana Primary Schools: An Exploratory Study”* (University of the Free State Faculty of Education South Africa., Mar , 117-130.
- Scanlan, M., & Lopez, F. A. (2018). *Vamos! How School Leaders Promote Equity and Excellence for Bilingual Students*, Abstract from: First Search File: Agricola Item: DOI: 10.1177/0013161X11436270. Accessed September 8, 2018, Available from <http://www.sagepub.com/journalsPermissions.nav>.